

Raadsvoorstel

Raadsvergadering 31 maart 2009
Voorstel bij agendapunt 11
Documentnummer B&ID/2009/1738

Maasbree, 3 maart 2009

Onderwerp

Vaststelling van het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2008-2012

De planperiode van het vorige Gemeentelijk Rioleringsplan liep (na verlenging) tot eind 2007. In 2008 is gestart met het opstellen van een nieuw, zogenaamd tweede generatie GRP ofwel Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan. Het VGRP bestrijkt een planperiode van 5 jaar welke in 2012 ten einde komt.

Voor de gemeente is het voor de goede uitvoering van haar wettelijk opgelegde rioleringsstaak van belang een integrale beleidsafweging te maken op het terrein van bodem- en waterkwaliteit, gemeentelijke infrastructuur en rioleringszorg. Een Gemeentelijk Rioleringsplan is daarbij een belangrijk hulpmiddel. In dit VGRP 2008-2012 geeft de gemeente aan via welk beleid zij voor de aangegeven planperiode invulling geeft aan deze rioleringsstaken. Met het VGRP als strategisch maar ook praktisch beleidsinstrument kan de rioleringsstaak voortvarend ter hand worden genomen en kan worden geanticipeerd op reeds nu voorziene toekomstige ontwikkelingen.

Opbouw en inhoud VGRP

In het onderstaande wordt een summiere toelichting gegeven op de opzet en inhoud van het VGRP. Voor meer informatie wordt korthedshalve verwezen naar het bijgevoegde VGRP 2008-2012.

In het VGRP is een uitgebreide evaluatie opgenomen van de voorgaande planperiode (hoofdstuk 2). In het GRP 1994-1999 heeft de gemeente reeds de nodige verbeteringsmaatregelen uitgevoerd in het kader van de basisinspanning. Daarnaast zijn ook bijna alle panden in het buitengebied voorzien van een aansluitmogelijkheid op de riolering. Door deze voortvarende aanpak, was het GRP 2001-2007 vooral gericht op het structureren van het beheer en onderhoud. Aanpassing van het gevoerde beleid is in principe niet nodig, maar aandacht voor voldoende personele capaciteit is gewenst. Daarnaast krijgt het beleid een verbreding als gevolg van de wettelijke veranderingen en ontwikkelingen die zich gedurende de looptijd van het GRP 2001-2007 hebben voorgedaan.

In hoofdstuk 3 wordt een vooruitblik gemaakt naar de gewenste situatie. Er wordt omschreven wat de gewenste rioleringszorg binnen de gemeente Maasbree moet zijn. Deze is omschreven in doelstellingen en vertaald naar meer concrete maatstaven. Hiervoor zijn de raakvlakken en ontwikkelingen van andere overheden, die van invloed zijn op de gemeentelijke rioleringszorg, in het VGRP meegenomen.

Hoofdstuk 4 beschrijft de huidige technische en beleidsmatige stand van zaken. De beschikbare gegevens zijn geïnventariseerd en vergeleken met het beoogde ambitieniveau van de gemeente Maasbree uit hoofdstuk 3. Van de onderdelen stedelijk afvalwater, hemelwater, grondwater, vergunningen en meldingenregistratie wordt achtereenvolgens aangegeven wat de situatie medio 2008 is.

De strategie om de gewenste situatie wanneer te bereiken wordt omschreven in hoofdstuk 5. Niet alle ambities kunnen in de planperiode 2008-2012 worden verwezenlijkt. Randvoorwaarde bij het uitvoeren van de strategie zijn de beschikbare middelen (tijd en geld). Voor de planperiode van het VGRP zijn de volgende pijlers geformuleerd:

1. Inzicht vergroten in het functioneren van het stelsel

De gemeente wil de aankomende planperiode het inzicht vergroten in het functioneren van het vrijervalstelsel. Dit wordt bereikt door het uitvoeren van rioolberekeningen en het opstellen van basisrioleringsplannen

2. Beheergegevens actueel houden

De gemeente beschikt niet voer een eigen beheersysteem, waardoor de volledigheid en het actueel houden van de beheergegevens extra aandacht vergt. In het kader van de het opstellen van de basisrioleringsplannen dient het bestand geactualiseerd te worden

3. Kansen benutten voor afkoppelen

Daar waar mogelijkheden aanwezig zijn voor het afkoppelen van verhard oppervlak, bijvoorbeeld in combinatie met wegreconstructies of ruimtelijke ontwikkelingen, worden deze onderzocht. Is het afkoppelen kansrijk dat wordt dit binnen de projecten meegenomen

Hoofdstuk 6 behandelt tenslotte "Organisatie en Financiën". Er wordt onderbouwd wat nodig is om de gestelde doelen daadwerkelijk te bereiken. In dit hoofdstuk wordt de financiële dekking uiteengezet en de gevolgen daarvan voor het rioolrecht.

Het VGRP kan gelezen worden als een opsomming en onderbouwing van een aantal beslispunten. Deze beslispunten zijn in het plan duidelijk gemarkeerd. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de beslispunten met verwijzing naar het paginanummer van het VGRP

	Omschrijving	Pag.
Beslispunt 1	De doelen voor de gemeente rioleringszorg worden als volgt omschreven: <ol style="list-style-type: none"> 1. Zorgen voor inzameling van het stedelijke afvalwater 2. Zorgen voor transport van het stedelijk afvalwater 3. Zorgen voor doelmatige inzameling van het hemelwater (voor zover niet door particulieren) 4. Zorgen voor doelmatige verwerking van het ingezamelde regenwater 5. Zorgen dat (voor zover mogelijk) het grondwater de bestemming van een gebied niet structureel belemmert 6. Doelmatig beheer en goed gebruik van de riolering 	17
Beslispunt 2	De gemeente streeft ernaar wateroverlast te voorkomen, maar kan dit echter niet uitsluiten. Overlast wordt geaccepteerd, zolang dit niet leidt tot schade. Dit houdt in dat de gemeente er voor kiest op basis van een theoretische benadering, middels rioolberekeningen, water op straat te accepteren voor een minimale periode van één keer per twee jaar. Indien in de praktijk schade ontstaat aan eigendommen, wordt door de gemeente onderzocht of adequate maatregelen te treffen zijn. Dit is reeds zo gesteld in het GRP 2001-2007.	18
Beslispunt 3	De voorwaarden, waardoor het infiltreren van hemelwater op eigen terrein, niet als doelmatig wordt beschouwd zijn: <ul style="list-style-type: none"> • De gemeten bodemdoorlatendheid minder is dan 0,4 meter per dag: De mate waarin de bodem water kan opnemen (bodemdoorlatendheid) bepaald hoe effectief infiltreren is. Bij een waarde kleiner dan 0,4 meter per dag is de doorlatendheid slecht en kan op eigen terrein alleen tegen zeer grote inspanningen worden geïnfiltreerd en is infiltreren voor particulieren niet meer doelmatig. De waarde geldt overigens niet voor gemeentelijke voorzieningen 	20
Beslispunt 4	<ul style="list-style-type: none"> • De gemiddeld hoogste grondwaterstand hoger komt dan 0,7 meter beneden maaiveld: Infiltreren in het grondwater is niet mogelijk, waardoor bij hoge grondwaterstanden infiltreren niet meer doelmatig is 	
Beslispunt 5	<ul style="list-style-type: none"> • De bebouwingsdichtheid (verhouding bebouwing ten opzichte van totale perceeloppervlak) meer dan 75 % is: Indien te dicht bij gebouwen wordt geïnfiltreerd kan hierdoor de fundering of kruipruimte vernatten met schade tot gevolg. Voldoende afstand van de voorziening tot aan de bebouwing is noodzakelijk. Hiervoor dient dan ook voldoende (onbebouwde) ruimte aanwezig te zijn 	

Beslispunt 6	<ul style="list-style-type: none"> Vervuilende oppervlaktes: Bijvoorbeeld parkeerterrein of rangeerterreinen voor vrachtauto's hebben een grotere kans op vervuiling (lekkende motoren, defecte hydraulica). Deze vervuiling kan bij regenval in de infiltratievoorziening terecht komen, wat tot een verontreiniging van de bodem kan leiden 	
Beslispunt 7	Indien niet aan de bovenstaande randvoorwaarden (beslispunt 3 t/m 6) kan worden voldaan, zorgt de gemeente voor de inzameling en verwerking van het hemelwater. De perceelseigenaar dient aan het college van Burgemeester en Wethouders een onderbouwd verzoek in te dienen, waarom de verwerking van het hemelwater niet op eigen terrein mogelijk is. De gemeente neemt, indien blijkt dat niet aan de voorwaarden kan worden voldaan, de zorgplicht over van de perceelseigenaren.	20
Beslispunt 8	De gemeente blijft in bestaand gebied het hemelwater inzamelen en verwerken. Voor zo ver doelmatig, zal de gemeente het schone hemelwater afkoppelen. Bij vervanging van de riolering, worden de afkoppelkansen bekeken.	20
Beslispunt 9	In het buitengebied wordt vanuit de doelmatige werking van drukriolering alleen het afvalwater ingezameld en dient de particulier zelf zorg te dragen voor de verwerking van het hemelwater.	21
Beslispunt 10	De gemeente stelt dat hemelwater in principe schoon genoeg is voor directe lozing zonder zuivering. Daar waar zuivering toch nodig is ¹ , zal de gemeente aanvullende maatregelen treffen of voorschrijven aan de perceelseigenaar. Welke maatregelen in redelijkheid wordt toegepast door de gemeente, zal lokaal en per geval kunnen verschillen.	21
Beslispunt 11 Beslispunt 12	Of sprake is van structurele grondwateroverlast wordt bepaald aan de hand van twee pijlers: <ul style="list-style-type: none"> Pijler 1: Beoogde grondwaterstand in stedelijk gebied: Wanneer herhaaldelijk, gedurende lange tijd (30 dagen aaneengesloten) het grondwater minder dan 0,4 meter beneden het maaiveld staat Pijler 2: Klachten van bewoners: Bij een percentage van 30% aan klachten van bewoners binnen een wijk/straat en een herhalingstijd van minimaal één jaar 	22
Beslispunt 13	Wanneer onroerende objecten economische schade ondervinden of mensen fysieke schade ondervinden is sprake van nadelige gevolgen, indien dit niet valt onder de eigen verantwoordelijkheid van de perceelseigenaar.	22

<p>Beslispunt 14</p>		23
<p>Beslispunt 15</p>	<p>Voor het kunnen opstellen van een watertoets heeft de gemeente Maasbree technische uitgangspunten opgesteld. Deze technische uitgangspunten zijn in bijlage 3 opgenomen. De watertoets wordt aan deze uitgangspunten getoetst. De uitgangspunten sluiten aan op de uitgangspunten voor de watertoets van Waterschap Peel en Maasvallei.</p>	37
<p>Beslispunt 16</p>	<p>In het geval van nieuwbouw (in- of uitbreidingsplannen) wordt het afvalwater van alle panden aangesloten op de gemeentelijke riolering. Het afvalwater wordt naar de RWZI getransporteerd. Bij (incidentele) nieuwbouw in het buitengebied, zal de gemeente zorgdragen voor de aanleg van de (druk)riolering in openbaar gebied, op kosten van de initiatiefnemer.</p>	38
<p>Beslispunt 17</p>	<p>In alle gevallen dient conform de voorwaarden uit paragraaf 3.3.2 (beslispunt 3 t/m 6) het regenwater gescheiden te worden en op eigen terrein verwerkt worden. Alleen wanneer niet aan de voorwaarden wordt voldaan, neemt de gemeente de zorgplicht van de eigenaren over. Voor het verwerken van het hemelwater van openbaar gebied in de nieuwbouwplannen uit tabel 5.1 wordt per locatie naar de meest doelmatige verwerking gezocht. Binnen de ontwikkelingen van alle bestemmingsplannen dient daarvoor wel 'blauwe' ruimte gereserveerd te worden ter grootte van negen procent van het bruto oppervlak van het plangebied.</p>	38
<p>Beslispunt 18</p>	<p>Totdat de fusiegemeenten Helden, Kessel en Meijel een keuze hebben gemaakt voor een nieuw rioolbeheerprogramma, worden de revisiegegevens in eigen beheer verwerkt in het excel-bestand. In het kader van het nieuwe beheerprogramma zal een verfijning van de gegevens gaan plaatsvinden. Deze verfijningsslag wordt uitbesteed. De geschatte kosten hiervoor bedragen EUR 15.000,00 in 2010.</p>	40

Beslispunt 19	Om een actueel beeld van het hydraulische en milieutechnisch functioneren te krijgen, wordt in 2009 een basisrioleringsplan (BRP) opgesteld van de volledige gemeente. De kosten voor deze berekeningen worden geschat op EUR 20.000,00.	41
Beslispunt 20	De gemeente beschikt over een actuele lozingsvergunning van het waterschap en actuele aansluitvergunningen bij de zuiveringsbeheerder. Als gevolg van de nieuwe Waterwet zal naar verwachting het vergunningsstelsel wijzigingen. Het is nog niet bekend in hoeverre dit voor de gemeente een extra inspanning betekent. Desondanks wordt voor 2010 een bedrag gereserveerd van EUR 5.000,00 voor een eventuele extra onderzoeksactiviteit.	42
Beslispunt 21	Voor de planperiode van dit VGRP volgt uit de planning een investeringsbedrag van circa EUR 1,3 miljoen voor de vervanging van riolering binnen de gemeente Maasbree. Dit komt overeen met de vervanging van circa 2,2 kilometer riolering.	44
Beslispunt 22	Indien maatregelen in het riool noodzakelijk zijn, maar geen integrale combinatie mogelijk is met andere disciplines, zal gezocht worden naar andere alternatieven, de zogenaamde "no-dig"-technieken. Hierbij wordt het riool van binnenuit hersteld, bijvoorbeeld met een kous, zonder dat de weg opengebroken wordt. Deze kosten vormen een onderdeel van de hierboven genoemde 1,3 miljoen euro. Daarnaast is in de exploitatie een jaarlijks bedrag opgenomen van EUR 25.000 voor calamiteiten of acute problemen aan de vrijvervalriolering.	44
Beslispunt 23	<i>Gemeentelijke KRW-maatregelen</i> Het doel van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is de kwaliteit van de oppervlaktewateren en het grondwater in de Europese Unie te beschermen en te verbeteren. Riooloverstorten hebben een negatieve invloed op het oppervlakte- en grondwater. Om de negatieve invloed van overstorten te beperken, worden de te nemen maatregelen afgestemd op de ecologische kwetsbaarheid van het ontvangende water. Hierbij wordt de volgende indeling gehanteerd: <ul style="list-style-type: none"> • Voor niet kwetsbare wateren → voldoen aan de basisinspanning • Voor kwetsbare wateren → T = 2 (maximaal eenmaal per twee jaar overstorten) • Voor zeer kwetsbare wateren → T = 5 (maximaal eenmaal per vijf jaar overstorten) 	45
Beslispunt 24	Alleen de maatregelen aan overstort De Horsten worden in de planperiode van dit VGRP uitgevoerd. Voor de overige maatregelen is te veel onduidelijkheid of realisatie (grondaankoop, bestemmingsplanprocedure) voor 2015 mogelijk is. Wel wordt tussentijds gestreefd naar het doelmatig afkoppelen van verhard oppervlak, zodat een positieve bijdrage wordt geleverd aan de doelstellingen van de KRW. Daarnaast worden technische ontwikkelingen en beleidsontwikkeling nauwlettend gevolgd. Ook wordt nog gezocht naar alternatieven.	46
Beslispunt 25	Verder zijn voor de kern Maasbree enkele kleinere verbeteringsmaatregelen voorgesteld in het rapport "Rioolaanpassingen Maasbree" van 14 februari 2007. Dit betreft een extra leiding onder de N275 naar de randvoorziening voor een bedrag van EUR 60.000,00	47
Beslispunt 26	In de planperiode van het VGRP wil de gemeente een onderzoek uitvoeren in hoeverre foutieve aansluitingen voorkomen en hoe dit hersteld kan worden. Hiervoor wordt een eenmalig bedrag opgenomen van EUR 10.000,00. De herstellkosten zijn onderdeel van de jaarlijkse onderhoudskosten voor de vrijvervalriolering.	47

Beslispunt 27	In het kader van toekomstige afkoppelmogelijkheden in de kern Maasbree, worden bij de herinrichting van de N275 op diverse locaties doorsteken gerealiseerd voor het nog af te koppelen hemelwater. De kosten voor deze doorsteken zijn geraamd op EUR 37.000,00.	48
Beslispunt 28	Voor deze toekomstige afkoppelmogelijkheden wordt voor de kostendekking rekening gehouden met een bedrag van EUR 100.000,00 per jaar in de periode 2015-2025. Daar waar kansen voor afkoppelen zich dan voordoen, wordt dit meegenomen. Dit zal vooral gebeuren in combinatie met wegreconstructies en/of rioolvervanging. De extra kosten voor het afkoppelen blijven zodoende gering en worden doelmatig ingezet.	48
Beslispunt 29	Ter bevordering van het afkoppelen van particulieren, wordt vanaf 2009 een subsidie verleent aan particulieren, die aantoonbaar verhard oppervlak afkoppelen. Dit betreft verhard oppervlak dat op peildatum 1 januari 2009 is aangesloten op het gemengde riool. Per afgekoppelde m2 wordt een subsidie verleent van EUR 5,00. Per jaar wordt een subsidiebedrag beschikbaar gesteld van in totaal EUR 50.000,00. De voorwaarden om in aanmerking te komen voor de subsidie worden in 2009 nader omschreven.	48
Beslispunt 30	Vanaf 2009 stelt de gemeente formeel het Grondwaterloket in werking. Dit betreft vooral het formaliseren van de werkwijze over de afhandeling van klachten en vragen over het grondwater. Binnen de gemeentelijke organisatie dient hier goed over te worden gecommuniceerd, maar ook burgers moeten weten dat ze met klachten en vragen over grondwater vanaf 2009 bij de gemeente terecht kunnen. Aan het instellen van het Grondwaterloket zijn geen extra kosten verbonden, aangezien de werkzaamheden in eigen beheer worden uitgevoerd. Wel zal de gemeente regelmatig een publicatie plaatsen in het lokale weekblad 'Op den Baum'.	49
Beslispunt 31	Momenteel worden alle investeringen financieel afgeschreven over een periode voor 30 jaar. De werkelijke levensduur van de vervanging van de pompen en elektromechanische installatie van hoofd- en drukrioleringsgemalen is echter minder dan 30 jaar. Dit houdt in dat de kapitaallasten nog doorlopen, terwijl de objecten alweer zijn vervanging. Om dubbele lasten in de toekomst te voorkomen, wordt de financiële afschrijvingstermijn voor de vervangingskosten van de pompen en elektromechanische installatie afgestemd op de (theoretische) levensduur: <ul style="list-style-type: none"> • Pompen hoofdgemalen en drukrioleringsgemalen 13 jaar • Elektromechanische installatie hoofd- en drukrioleringsgemalen 25 jaar Voor alle overige objecten wordt de huidige financiële afschrijvingstermijn van 30 jaar gehandhaafd. Deze aanpassing is reeds meegenomen in het bepalen van de hoogte van het rioolrecht.	55
Beslispunt 32	Voorgesteld wordt scenario 4 (gelijkmatige stijging van 5 % per jaar naar kostendekkend niveau) vast te stellen, omdat dit scenario aansluit op het huidige tarievenbeleid: <ul style="list-style-type: none"> • 2008 EUR 216,00 • 2009 EUR 231,00 • 2010 EUR 243,00 • 2011 EUR 255,00 • 2012 EUR 267,00 	59
Beslispunt 33	In de berekening van het rioolrecht is geen rekening gehouden met de inflatie. De voorgestelde hoogte van het rioolrecht dient jaarlijks nog met de inflatie worden geïndexeerd.	59

Wij stellen voor de definitieve versie van het "Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan gemeente Maasbree, planperiode 2008-2012" d.d. 26 februari 2009, één en ander conform de bovenstaande beslispunten, vast te stellen.

Dit voorstel is gepresenteerd en behandeld in de voorbereidende raadsbijeenkomst van 17 maart 2009.

Opbouw raadsdossier	
<i>toezenden</i>	<i>ter inzage leggen</i>
☐ raadsvoorstel ☐ raadsbesluit ☐ VGRP 2008-2012	

Burgemeester en wethouders van Maasbree,
de secretaris, de burgemeester,

J.J.M. Emonts

M.T.P. Hofman-Ruijters